

har paabegyndt, ikke alene har en Værdi, men ligefrem er en Nødvendighed, samt at de uhykelige Børn, der falde ind under Omraadet af hans Virksomhed, have Krav paa at faa den Underviisning, de faae, troer jeg ogsaa, det maa erkjendes, at Billighed taler for at hvide en saadan. Jeg vilde derfor finde, at det var en smaalig Sparformelighed, om man vilde tage Hensyn til nogle faa hundrede Rigsdaler og til Muligheden af at slippe noget billigere, men det ser ganske naturligt, at det omtalte Endringsforslag, naar det bliver vedtaget, som jeg haaber, ikke bør blive en blind Bestemmelse om, at Kelder skal have disse 1,800 Rd., hvad enten han har det tilsvarende Antal Børn eller ikke. Smidlertid er der dog et Punkt, som er uklart — og i saa Henseende skal jeg erkjende Rigtigheden af, hvad det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds fremhævede —, idet det ikke fremgaar, hvorvidt det er billigt, at Kelder for det ene Hold Børn skal have 60 Rd., for det andet kun 20 Rd. og for tredje, saaledes som Tilfældet hidtil har været, slet Intet. Den høitærede Minister har ogsaa indrømmet, at dette var en Ubillighed, men det forekommer mig, at den Udtaalelse, der i Forbindelse dermed fremkom fra den høitærede Minister, nemlig at man kunde sætte Tilskudet for det 3die Holdes Vedkommende til 20 Rd., ligesom for det 2de Hold, var noget kneben. Jeg vil altsaa meget tilraade, at man gaaer ind paa Endringsforslaget, saaledes som det er stillet, i Tillid til, at det vil give Ministeren Anledning til at ordne Forholdet mellem de forskjellige Afdelinger af døvstumme Børn i Kellers Institut saaledes, at dennes Stilling bliver holdbar, og at der fikkes disse Børn, der staae paa et noget andet Trin end andre Døvstumme, den Underviisning, hvormed vi erkjende, at de ere tjente, og som vi ansee for at være nødvendig for dem.

Ordt: Da Debatten er saa langt udspunder, skal jeg kun antyde de Bemærkninger, jeg væsentlig vilde gjøre. Det ærede Medlem for Skanderborg Amts 2den Valgkreds (R. Jensen), som i Modsetning til det Forslag, her er stillet om at indføre en Realunderviis-

ning ved Viborg Latinskole, ønsker, at Realskoler maatte blive oprettede paa flere Steder, syntes mig ikke at tale om den samme Ting. Den høiere Realunderviisning, hvorom der her er Tale ved Viborg Skole, vil nemlig ikke uden meget betydelige Udgifter kunne indføres selvstændigt paa flere Steder, hvormod den ganske naturligt kan sættes i Forbindelse med Underviisningen i Latinskolerne, af den ganske simple Grund, at disse Elementarclasser saa blive fælles for begge Slags Underviisning, og det er aabenbart, at der der ved finder stor Besparelse Sted. Hvis der derimod skulde indføres Realunderviisning af lignende Omfang paa Steder, hvor den ikke kan sættes i Forbindelse med en Latinskole, vil det blive en meget dyr Sag; man har i Virkeligheden gjort et saadant Experiment for mange Aar siden ved at oprette en særlig Realskole i Aarhus, men Skolen blev af Rigsdagen selv nedlagt, og senere er Realunderviisning bleven givet i Latinskolen. Det, som det ærede Medlem nærmest syntes at maatte tænke paa, naar han ikke vil bevirke en meget betydelig Forøgelse i Omkostningerne ved Skolevæsenet, var en Udvidelse af de saakaldte Borgerstoler, som findes i de forskjellige Byer, og hvis han tager Landet med, hvad der vilde være meget naturligt, Drettelsen af Skoler der, som kom til at svare til Underviisningen i de saakaldte høiere Borgerstoler; men selv med en saadan Udvidelse vilde dog Underviisningen i disse Borgerstoler staae en heel Deel under det Maal, som man sætter sig ved den her omhandlede høiere Realunderviisning. Hvis dette altsaa skulde være det ærede Medlems Tanke, ligger den udenfor, hvad der her egentlig er Tale om. Jeg skal gjentage, at efter min Overbeviisning vil en Realunderviisning som den, Regjeringen har foreslaaet, kun kunne faaes paa en nogenlunde billig Maade ved at sætte den i Forbindelse med Underviisningen i en bestaaende Latinskole, hvor 2—3 Classer ere ligefrem fælles for begge Slags Underviisning og Bekostningerne altsaa betydeligt mindre end for en selvstændigt indrettet Realunderviisning.

Wille: Jeg vil tillade mig at knytte et Par Ord til et Underendringsforslag, der er